

Türkiye ile Irak'ı yakınlaştıran 48 imza

Anlaşmaların imzalanması sırasında ilgili bakanlar, Başbakan Erdoğan, Irak Başbakanı Maliki ile bir süre sohbet etti. FOTOĞRAF: BÜLENT UZUN / AA

Politika / 16/10/2009

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın dokuz Bakan'la birlikte ziyaret ettiği Irak'ta iki ülkeyi eğitim, güvenlik, sağlık, çevre, enerji, ulaşım, tarım gibi pek çok konuda yakınlaştıracak 48 mutabakat zaptı imzalandı

BAĞDAT - Başbakan Tayyip Erdoğan'ın dokuz bakan, çok sayıda bürokrat ve işadamıyla birlikte ziyaret ettiği Irak'ta iki ülkeyi yakınlaştıracak 48 mutabakat zaptına imza atıldı. Bu imzalar iki ülkeyi sağlık, enerji, çevre, ulaşım, tarım gibi pek çok konuda yakınlaştıracak.

Başbakan Erdoğan dün kalabalık bir heyetle Irak'a günübirlik ziyaret gerçekleştirdi. Erdoğan ve beraberindekileri Bağdat Havalimanı'nda Irak Başbakanı Nuri El Maliki karşıladı. Erdoğan Irak Başbakanı Nuri El Maliki'nin yanı sıra devlet başkanı yardımcılarını ve meclis başkanıyla bir araya geldi. Bakanlar ise ikili temaslarda bulundu. Daha önce 45 olan anlaşma sayısı bu görüşmelerle 48'e yükseldi.

Ziyaretlerin ve yoğun diplomasi trafiğinin ardından Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Irak Başbakanı Nuri El Maliki Başkanlığı'ndaki Türk-İrak Ortak Kabine Toplantısı yapıldı ve iki ülke arasında çok sayıda mutabakat zaptı imzalandı.

Bakanlar imzaladı

Törende, İçişleri Bakanı Atalay, Iraklı mevkidaşı ile güvenlik konusundaki mutabakat zaptına imza attı. Törende ayrıca, Enerji, Çevre, Sağlık, Su, Sınır Kapıları, Kerkük Petrol Boru Hattının Yenilenmesi, Demiryolu ve Kanal Bağlantısı, Tarım ve Ormancılık alanlarındaki işbirliği mutabakat zabitlerine, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, İçişleri Bakanı Beşir Atalay, Bayındırlık ve İskân Bakanı Mustafa Demir, Sağlık Bakanı Recep Akdağ, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Tarım ve Köyüşleri Bakanı Mehdi Eker, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız ile Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu ile Iraklı mevkidaşları tarafından imza konuldu.

Başbakan Erdoğan ve Irak Başbakanı Nuri El Maliki, Türk-İrak Ortak Kabine Toplantısı'nın ardından ortak basın toplantısı yaptı. Erdoğan burada özetle şunları söyledi:

"Önümüzdeki dönemde Yüksek Düzeyde Stratejik İşbirliği Konseyi bünyesinde imzalanan mutabakat muhtıralarının uygulanmasını yakından takip edeceğiz. Her konuda 48 başlığın hepsini yakından takip edeceğiz. Dokuz bakana üç bakan daha ilave edilecek. Milli Savunma Bakanı, Milli Eğitim Bakanı ve Bölgesel Planlama ve Yatırım Bakanı. Bunun üzerinde ısrarla duruyorum. Çünkü Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinden sorumlu bir bakanımız olduğu için onun özellikle Irak'la olan ilişkileri büyük önem arz ediyor, Suriye ile olan ilişkileri önem arz ediyor. İnaniyorum ki bu adım, Suriye'den sonra çok önemli bir sıçrama olacaktır ve bölgede bir model oluşmaktadır.

Tohumlar meyve oluyor

Eğitimden sağlığa, demir yolundan tarım, enerji gibi büyük önem attığımız çok sayıda protokolü imzaladık. Geçen yıl ektiğimiz tohumlar neticesini vermeye başladı.

Irak Başbakanı Nuri El Maliki, "Türkiye ile varmış olduğumuz ilişkiler şüphesiz ki bölgedeki diğer komşu ülkelerle de varmak istediğimiz iyi ilişkilerin birer örneğini oluşturmaktadır" dedi.

Anlaşmaların imzalanmasından önce konuşan Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ise anlaşmalardan sekiz tanesinin sembolik olarak imzalandığını ifade ederek şöyle konuştu: "Bizim için güvenlik konusunda ciddi bir çerçeve oluştu. Terörle mücadele anlaşması büyük ölçüde tamamlandı. Ticaret ve ekonomi alanlarında da kapsamlı görüşmeler oldu. Ulaştırma alanında kapsamlı bir işbirliğine gidilmesi kararlaştırıldı" diye konuştu.

İstanbul ile Basra arasında demir yolu hattı kurulmasının hedeflendiğini belirten Davutoğlu "Bu yolla, AB, Bağdat'a tam anlamıyla bağlanmış olacak" dedi. Ahmet Davutoğlu, Irak'a yeni sınır kapıları açılmasının planlandığını, Habur'un yanı sıra iki sınır kapısı daha açmayı düşündüklerini kaydetti.

Bu arada Irak hükümeti sözcüsü Ali Debbağ Irak'ın toprak bütünlüğünün önemsemesi gerektiğini söyledi. Sözcü, "Maliki hükümetinin hiçbir gücün Irak'ın sınırlarına girmesine izin vermeyeceğini tekrarladı" dedi.

Kerkük vurgusu

Erdoğan, Irak Ulusal Meclisi Binası'nda Irak Ulusal Meclis Başkanı Ayad El Samarrayi tarafından kabulünde yaptığı konuşmada ise Kerkük sorununa değindi: 'Kerkük konusundaki samimi gayretlerinizi biliyorum. Ve Kerkük bir özel statüye kavuşturulmalıdır diye düşünüyorum. Ve Kerkük tüm Iraklıların olmalıdır. Kerkük bir etnik unsura teslim edilemez, edilmemelidir. Bir mezhebi unsura da teslim edilmemelidir. Ki aksi takdirde Irak'ın geneli için orası bir sıkıntı kaynağı olacaktır.'

Öte yandan Erdoğan Irak ziyaretinden önce bir soru üzerine ABD'nin PKK'nın lider kadrosunu 'uyuşturucu kaçakçısı ilan etmesi ve malvarlıklarına el konulması' konusundaki kararını değerlendirdi: "Bunun Amerika ayağının bu şekilde olduğunun Amerikan yönetimi tarafından ortaya konmuş olması önemliydi. Ama bunun Avrupa ayağı var. Avrupa ayağı çok daha güçlü. Temenni ederiz ki Avrupalı dostlarımız da bu yanışı görerek gerekli tedbirleri alırlar." (aa, Radikal)